

Primaarne kesknärvisüsteemi lümfoom

Maria Dementjeva – TÜ Kliinikumi radioloogikliinik

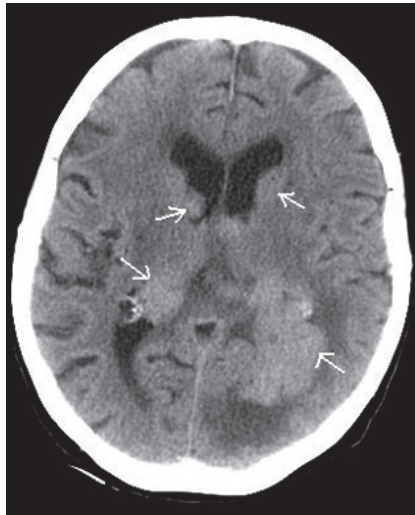
84aastane naine toodi EMOSse äkki tekkinud segasusseisundi tõttu. Sugulaste andmetel olid patsiendil viimasel paaril kuul kiiresti progresseerunud mäluhäired. Hospitaliseerimise päeval leiti patsient kodus desorienteerituna ajas, kohas ja enda isikus. Esmasel kompuutertomograafilisel uuringul (KT) peast leiti külgvatsakestes, periventrikulaarsel ja *corpus callosum*'is paiknevad hulgakordelised lobulaarsed ajukoest tihedamad, ühtlaselt kontrasteeruvad, mõõduka perifokaalse tursega lisamassid (vt pilt 1 ja 2).

Leiu täpsustamiseks suunati patsient magnetresonantstomograafilisele (MRT) uuringule. Siingi kinnitati KT-leid, kontrasteerimisjärgsetel seeriatel tulid lisamassid paremini nähtavale (vt pilt 3 ja 4). Difusiooniuringul esines pahaloomulisele kasvajale iseloomulik difusiooni restriksioon. Mujal organismis pahaloomulisele kasvajale viitavaid tunnuseid ei olnud.

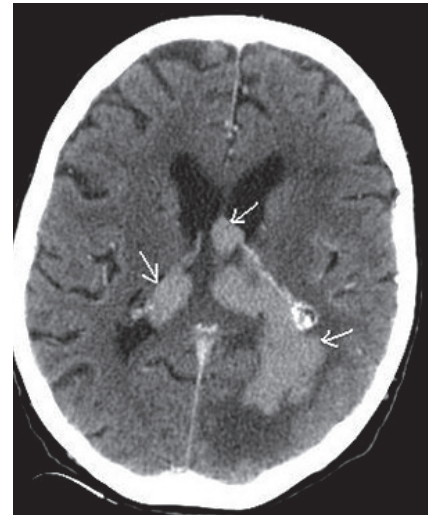
Diferentsiaaldiagnoos kirjeldatud juhul oli keeruline. Kõne alla tulid sellised kasvaja nagu vatsakestevaheline meningioom, esmane kesknärvisüsteemi lümfoom ning metastaasid.

Järgmisena tehti patsiendil haiguskoldest biopsia, saadud materjali patohistoloogilisel uurimisel diagnoositi difuusne suurerakuline lümfoom (DLBCL).

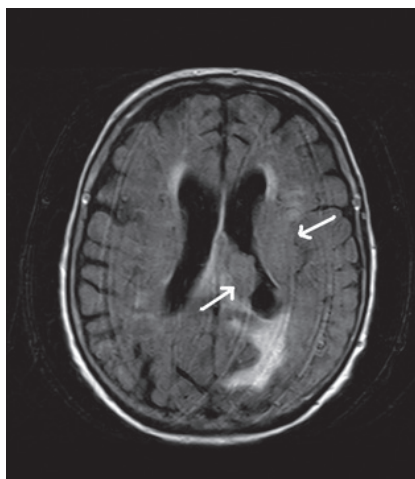
Primaarne kesknärvisüsteemis esinev lümfoom on harva esinev pahaloomuline kasvaja, mis moodustab ainult 2% ajukasvajatest. Viimasel ajal on selle esinemissagedus kasvutendentsiga immunosupresseeritud patsientide hulgas. Enamus lümfoome (90%) on difuussed suured B-rakulised lümfoomid, ülejäänud 10% on madala diferentseumisastmega lümfoomid,

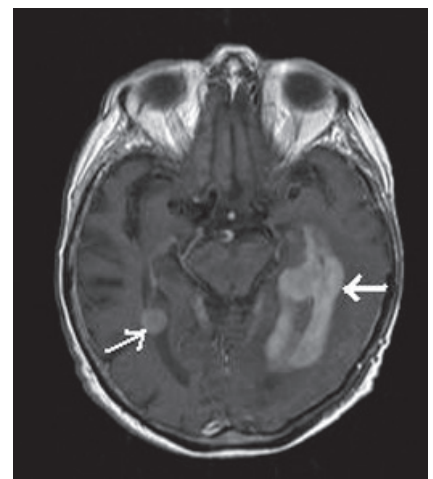
Pilt 1. KT-natiivuuring peast. Hulgakordelised periventrikulaarsed ajukoest tihedamad lisamassid.

Pilt 2. KT-uuring pärast veenisest kontrasteerimist. Kollete ühtlane kontrasteerumine.

Pilt 3. T2 FLAIR kujutis. Ajukoosarnase signaaliga pehmekeelised lisamassid ja mõõdukas perifokaalne turse.

Pilt 4. T1-kujutis pärast veenisest kontrasteerimist. Intensiivselt kontrasteeruvad tuumorimassid.

Burkitti lümfoomid ja T-rakulised lümfoomid. Immunokompetentsetel inimestel selgeid riskitegureid teada pole, haigus esineb sagedamini meestel kui naistel (2 : 1) ja sagedamini vanemas eas.

Primaarse kesknärvisüsteemi lümfoomi diagnoosimine ei ole lihte ja nõuab eri spetsialistide head koostööd.

maria.dementjeva@kliinikum.ee